

GLORIA MUÑOZ

RAIMON AROLA

Texto del catálogo de la exposición *Templum Contemplatio* en la ermita de S.Sebastiá. Peralada

L'any 1992 Gloria Muñoz ubicà el seu taller de pintura a l'antiga església del convent de les monges agustinianes de Peralada. Va ésser una casualitat, com moltes altres de la vida. Tanmateix aquesta irrupció física en un temple es convertí en molt més. Poc a poc es va establir una intensa relació espiritual entre la pintora i l'espai, de manera que l'entrada al temple provocà l'accés a una via de contemplació. Una via marcada per la pràctica de seu art.

En aquest text introductor a l'exposició que recull l'obra producte d'aquesta contemplació activa procurarem descriure alguns aspectes d'aquest procés.

Les esglésies construïdes pels homes són les imatges exteriors d'una experiència interior, al·ludeixen a una geografia subtil que coexisteix amb les formes visibles, però que no pertany al mateix nivell de realitat. Aquesta experiència succeeix en l'home, temple visible i vivent de la presència divina a la terra. El temple és doncs el símbol més complet de la unió de cel i la terra. Representa el lloc que es manifesta quan el superior i l'inferior s'uneixen indissolublement per engendrar el misteri d'una única cosa. És el lloc de les revelacions divines i també, com a complement, el lloc on s'il·lumina la realitat més pròpia i oculta de cadascú. El temple és l'espai propi del sagrat, la seva llar natural que s'actualitza constantment ja que també és el lloc on pot habitar l'espiritualitat més profunda de l'home.

.... El pensament simbòlic tradicional es fonamenta en la idea ternària d'unió-separació-reunió. Aquesta tríada es pot interpretar de moltes maneres; habitualment s'entén d'una manera exterior y dóna lloc a un seguit de càstigs i premis, lleis i obligacions. Tanmateix quan és retrobada per la via contemplativa activa, com fa la Gloria Muñoz, la tríada essencial s'omple d'un sentit nou que consisteix en el fluir de la vida interior, on es retroben l'experiència particular i les tradicions universals.

Els estudis fets al voltant del desenvolupament d'un fetus mostren com un ésser particular reproduceix en la seva gestació embrionària l'evolució de l'espècie. Així, per exemple el embrió humà primer és un individu unicel·lular, després comença a desenvolupar les funcions vegetatives, més endavant actua com un animal aquàtic, després amfibi i, finalment, es prepara per a ésser un

mamífer. La creació artística no és del tot aliena a aquesta norma, doncs en moltes ocasions l'evolució històrica de l'art concentra en el procés particular d'un artista. Les contingències personals reflecteixen l'esdevenir de la cultura. Potser succeeix, com pretenien els antics grecs, que el macrocosmos s'emmiralla en el microcosmos i a l'inrevés. L'obra de la Gloria Muñoz és un Excel·lent exemple per explicar-ho.

.... Què és realment el sagrat? És inútil intentar definir-lo racionalment, tornariem a cometre un error similar al que ha conegut Europa els darrers segles. Les imatges de la Gloria Muñoz ho expliquen millor. Podríem dir que en aquestes pintures el sagrat és quelcom proper, íntim. El temple no és l'edifici sumptuós i extern, sinó que cerca l'experiència personal que sense cap mena de dubte, respon a la idea genuïna de contemplació. La força plàstica dels quadres de la Gloria Muñoz fan visible l'invisible, acullen la presència de les realitats ocultes i vives. El seu impuls espiritual intern i propi s'abraça a la vida intemporal i còsmica per, units, reconstruir el temple. Diu Cattiaux: "La pintura, com les altres arts, també és mitjà per descobrir el móns que graviten en nosaltres i en tot nostre. Posar en circulació una obra d'art és un senyal de reconeixement destinat a reunir en una mateixa comunitat a individus que tenen una cultura i sensibilitat idèntiques". Aquesta comunitat significa, al nostre entendre, la reconstrucció del temple o el retorn al paradís. Explica un conte jasídic recollit per Martín Buber, que Rabí Moshé Téitelbaum va aconseguir que els àngels els conduïssin al paradís. Li va costar molt d'aconseguir-ho, però finalment el àngels van accedir-hi. Un cop allí va contemplar un dels grans mestres jacídics, amb un barret de pell sobre el cap, estudiant un tractat cabalístic. El camí s'aturava en aquest punt. Téitelbaum estava sorprès i va exclamar: "Però, això no pot ser el paradís!". Els àngels somrigueren i li digueren: "Escolta criatura, sembla que penses que els homes perfectes són el paradís, però no es així, es el paradís el que es en els homes perfectes".

Amb aquestes reflexions en cap moment hem pretès justificar una estètica o una qualitat plàstica -sincerament creiem que no es necessari-, sinó que hem procurat traçar unes línies de lectura que acompanyin l'obra de la Gloria Muñoz, la pintora. Creiem que és el que realment s'escau.